

Fundusze Europejskie bez barier

Usprawnienia dla osób
z niepełnosprawnością

Dostępne Fundusze Europejskie

- Jedna na sześć osób w Unii Europejskiej posiada jakiś rodzaj niepełnosprawności.
- Osoby z niepełnosprawnością powinny na równi z innymi brać udział w projektach unijnych i same je realizować.
- Gwarantują to Wspólne Ramy Strategiczne - załącznik I do rozporządzenia ogólnego 1303/2013.
- Wszystko co jest finansowane z Funduszy Europejskich musi być dostępne dla wszystkich obywateli, w tym dla osób z niepełnosprawnością.

Unia Europejska w 2010 roku ratyfikowała Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Konwencja zobowiązuje państwa do przygotowania i wprowadzenia we wszystkich dziedzinach życia rozwiązań, które zapewnią dostępność dla osób o różnych stopniach sprawności.

Prawo dostępu

Do czego ma prawo osoba z niepełnosprawnością w ramach Funduszy Europejskich?

1. Prawo do informacji

- **Co to oznacza?** Każdy ma prawo uzyskać pełną informację o możliwościach wsparcia w projektach unijnych. Dowiedzieć się jak zrealizować projekt lub jak z niego skorzystać. Na czym dany projekt polega, do kogo jest skierowany, gdzie i kiedy się odbywa.

- **Przykład:** strony internetowe projektów i instytucji zajmujących się realizacją Funduszy Europejskich muszą być dostępne dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

2. Prawo do uczestnictwa

- **Co to oznacza?** Każdy, bez względu na niepełnosprawność, ma prawo uczestniczyć w spotkaniach informacyjnych, konferencjach, szkoleniach, warsztatach i innych przedsięwzięciach realizowanych z Funduszy Europejskich.

- **Przykład:** spotkania otwarte, na które niewymagana jest rejestracja powinny być organizowane w budynkach dostępnych architektonicznie dla osób z niepełnosprawnością.

3. Prawo do korzystania

- **Co to oznacza?** Każdy ma prawo korzystać z efektów Funduszy Europejskich, czyli ze wszystkiego, co zostało z udziałem środków unijnych zbudowane, zmodernizowane, kupione, stworzone, wyprodukowane, wynalezione czy zaprojektowane.

- **Przykład:** nowe pociągi, muzea, wybudowana droga, miejsca opieki w przedszkolach, pracownie komputerowe muszą być dostępne dla osób z niepełnosprawnością.

Projekt dostępny dla wszystkich

Co projektodawca powinien zapewnić?

- Każdy ma prawo wziąć udział w projektach unijnych.
- Gwarancją dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w projektach jest **mechanizm racjonalnych usprawnień**. Pozwala on na elastyczne reagowanie na potrzeby uczestników i zapewnia im usprawnienia „szyte na miarę”.

Na jakie usprawnienia można liczyć?

Zwolnienie tempa / wydłużenie czasu

wynikającego np. z konieczności tłumaczenia na język migowy

Dostosowanie budynków

np. montaż tymczasowych podjazdów, platform, wind; oznakowanie obiektu tablicami z treścią w alfabecie Braille'a

Dostosowanie akustyczne

np. montaż pętli indukcyjnej czy systemów FM

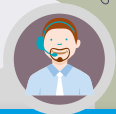
Dostosowanie komputerów

np. wynajęcie lub zakup programów powiększających, mówiących, drukarek materiałów w alfabecie Braille'a

Zapewnienie specjalistycznego wsparcia

np. asystenta tłumaczącego na język łatwy, asystenta osoby z niepełnosprawnością, tłumacza języka migowego, przewodnika osoby mającej problemy w widzeniu

Transport

np. specjalistyczny transport na miejsce realizacji projektu

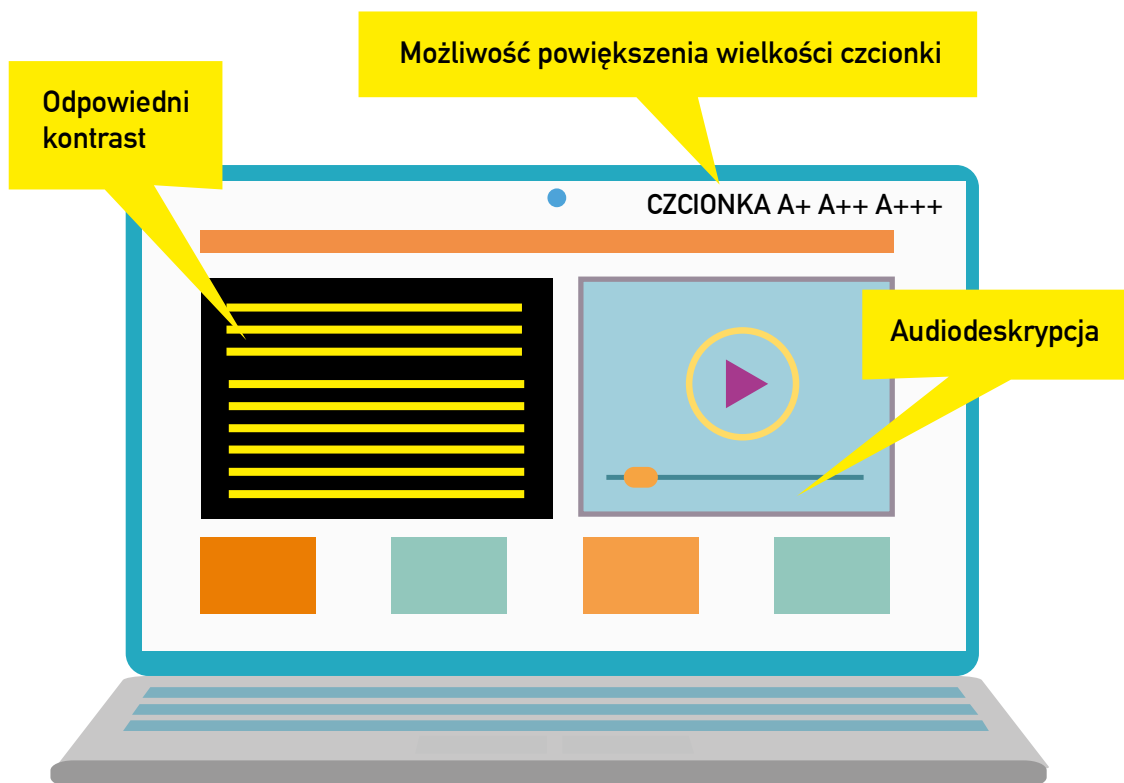
Dostosowanie materiałów projektowych / szkoleniowych

np. instalacja programów powiększających, mówiących, drukarek materiałów w alfabecie Braille'a

Dostępny internet

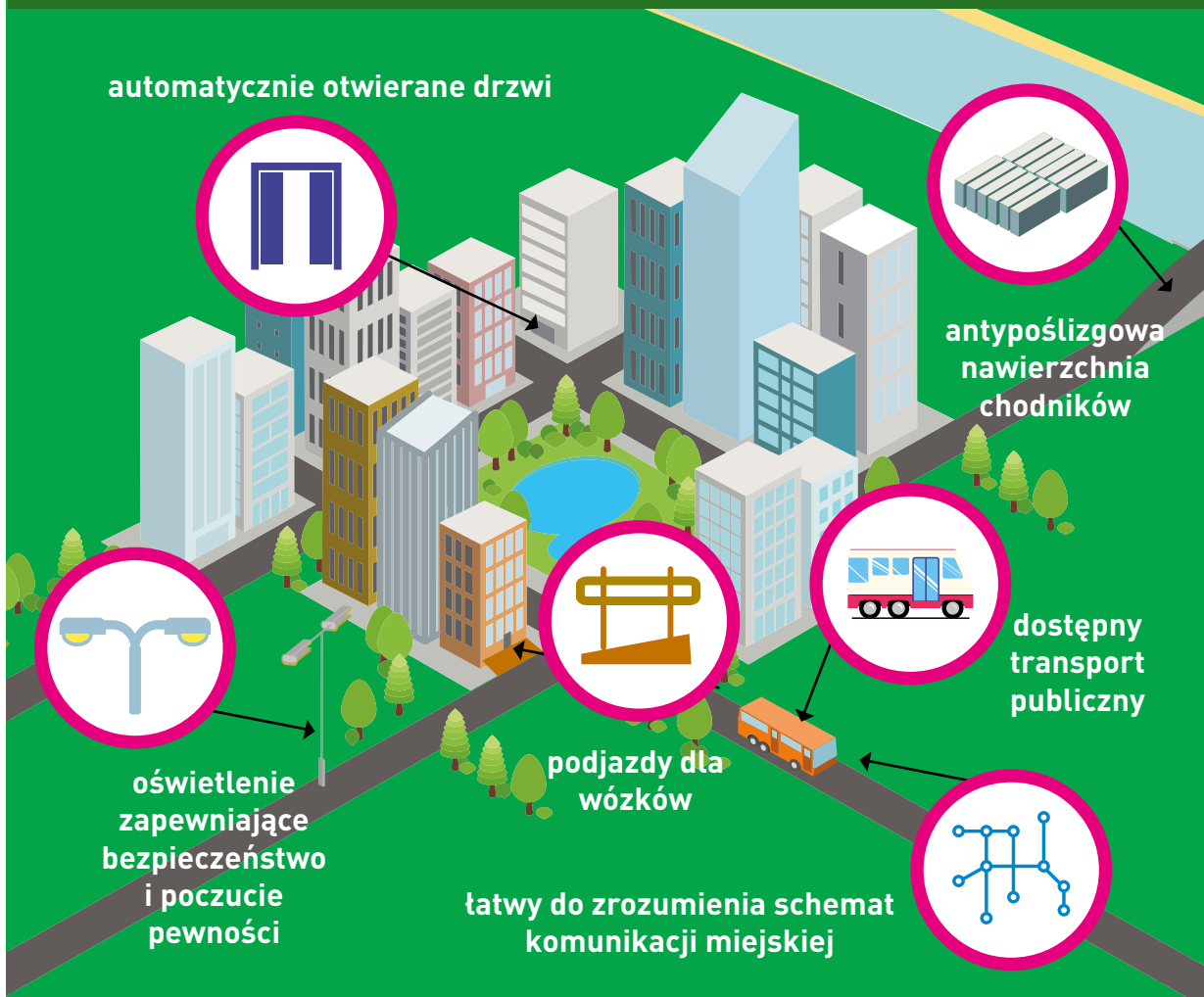
- Osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności mają problem z dostępnością zasobów. Dlatego tak ważne jest, aby informacje cyfrowe były przygotowywane zgodnie z zasadami dostępności.
- Strony internetowe tworzone w ramach projektów unijnych powinny zawierać ułatwienia dostępu dla osób z niepełnosprawnością. Ich twórcy muszą kierować się standardem WCAG 2.0, który zawiera zasady tworzenia dostępnych serwisów internetowych.
- Przykładem takich ułatwień jest możliwość powiększenia wielkości czcionki, odpowiedni dobór kolorów i ich kontrastu, łatwa do zrozumienia treść.
- Podobnie multimedia (animacje, prezentacje, filmy, nagrania dźwiękowe i inne) powinny spełniać zasady dostępności jak np. zawierać transkrypcje tekstowe, audiodeskrypcję czy tłumaczenie na język migowy.

Przestrzeń dostępna dla wszystkich

- **Projektowanie uniwersalne**, czyli projektowanie dla wszystkich to taki sposób projektowania produktów, środowiska, programów i usług, aby służyły jak największej liczbie osób, w tym seniorom, matkom i ojcom z wózkami dziecięcymi i wszystkim tym, którzy mają różne potrzeby funkcjonalne, wynikające np. z otyłości, kontuzji na stoku, cięży czy z okazałego wzrostu.
- Każdy nowy budynek, usługa lub inne produkty, których powstanie finansują Fundusze Europejskie powinny być dostępne dla wszystkich.

Przykłady rozwiązań zaprojektowanych uniwersalnie:

Dostępne są nowe możliwości

Korzystaj z Funduszy Europejskich bez barier.

1

Odwiedź Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w swojej okolicy.

2

Znajdź projekt, który rozwinie Twój potencjał albo dostarczy Ci usług, których potrzebujesz.

3

Wybieraj spośród wszystkich dostępnych projektów, niekoniecznie tylko tych skierowanych do osób z niepełnosprawnością.

4

Kiedy będziesz dokonywał zgłoszenia, poinformuj Projektodawcę o potrzebach wynikających z rodzaju i stopnia Twojej niepełnosprawności.

5

Śmiało wyrażaj swoje potrzeby, nawet jeśli brzmią niestandardowo. Każde zgłoszenie musi być indywidualnie rozpatrzone.

Ministerstwo Rozwoju
Departament Współpracy Terytorialnej
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
tel.: +48 22 273 80 50
fax.: +48 22 273 89 18

Publikacja bezpłatna

Dowiedz się więcej na www.plsk.eu, www.plsn.eu lub www.southbaltic.eu